

Tilsyn med metanolholdig drivstoff

Resultater fra tilsynsaksjonen 2023

Kolofon

Tittel – norsk og engelsk:

Tilsyn med metanolholdig drivstoff

Supervision of Methanol-Containing Fuel

Sammendrag – summary:

Sammendrag: I april 2023 gjennomførte Miljødirektoratet en kontrollaksjon med formål om å granske salget av metanolholdig drivstoff til private i Norge. For å lovlig selge metanolholdig drivstoff til enkeltpersoner, er det påkrevd å ha tillatelse fra Miljødirektoratet og å overholde spesifikke krav.

Resultatene fra kontrollaksjonen avdekket at hele 50% av aktørene som selger metanolholdig drivstoff ikke har innhentet tillatelse for slik omsetning.

Summary: In April 2023, the Norwegian Environment Agency conducted an inspection campaign aimed at investigating the sale of methanol-containing fuel to private individuals in Norway. In order to lawfully vend methanol-containing fuel to individuals, obtaining permission from the Norwegian Environment Agency and adhering to specific requisites are mandatory.

The outcomes of the inspection campaign revealed that a significant 50% of the entities engaged in the sale of methanol-containing fuel had not obtained the requisite authorization for such transactions.

Utførende institusjon (institusjonen er ansvarlig for innholdet i rapporten):

Miljødirektoratet

Forfatter(e): Bjørg Bergheim, Siv Elin Odinskjold

Oppdragstakers prosjektansvarlig: Siv Elin Odinskjold

Kontaktperson i Miljødirektoratet: Siv Elin Odinskjold

M-nummer: M-2578 | 2023

År: 2023

Sidetall: 6

Utgiver: Miljødirektoratet

Prosjektet er finansiert av: Miljødirektoratet

Emneord: Metanol, drivstoff, giftig, modellsport

Subject words: Methanol, fuel, toxic, model sports

Innhold

Sammendrag.....	3
1. Hva sier regelverk	4
2. Praktisk gjennomføring.....	4
3. Resultater fra aksjonen	5
4. Vurdering og diskusjon	6

Sammendrag

I april 2023 gjennomførte Miljødirektoratet en kontrollaksjon med formål om å granske salget av metanolholdig drivstoff til private i Norge. For å lovlig selge metanolholdig drivstoff til enkeltpersoner, er det påkrevd å ha tillatelse fra Miljødirektoratet og å overholde spesifikke krav.

Kontrollaksjonen ble gjennomført for å evaluere bransjens kjennskap til og overholdelse av kravet om å innhente nødvendig tillatelse.

Resultatene fra kontrollaksjonen avdekket at hele 50% av aktørene som selger metanolholdig drivstoff ikke har innhentet tillatelse for slik omsetning.

Dette avdekker en vesentlig mangel på overholdelse av regelverket og antyder et behov for ytterligere oppfølging av bransjen.

1. Hva sier regelverk

Metanol, et kjent helse- og miljøfarlig stoff, er klassifisert som svært giftig ved svelging, giftig ved hudkontakt, giftig ved innånding og kan forårsake skade på indre organer.

Salget av giftige kjemikalier til private er regulert i produktforskriften kapittel 5 - Omsetningsrestriksjoner for giftige stoffer. Her stilles det krav til rutiner hos virksomhetene som har tillatelse til salg av kjemikalier som inneholder slike stoffer.

For å kunne omsette metanolholdig drivstoff til privatpersoner må man ha tillatelse fra Miljødirektoratet og følge visse krav:

- Produktene skal kun selges til personer over 18 år.
- Private kunder må kunne dokumentere sitt behov for produktet ved å vise frem en rekvisisjon som kan innhentes ved henvendelse til politiet eller Miljødirektoratet.
- Selger skal føre arkiv over salgsdato, produktnavn, volum og kjøpers navn og adresse.
- Rekvisisjonen skal overleveres selgeren samtidig med utleveringen av kjemikaliene, og selgeren skal oppbevare den i minst to år.
- Alle kunder må ha en rekvisisjon, men politiets påtegning er kun nødvendig hvis blandingen inneholder mindre enn 10% olje.

Virksomhetene som ikke har nødvendig tillatelse fra Miljødirektoratet, eller ikke oppfyller kravene, bryter med regelverket og kan ikke omsette metanolholdig drivstoff.

Mer informasjon om import og omsetning av giftige kjemikalier til privat bruk:

[Forbud mot import og omsetning av giftige kjemikalier til privat bruk - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/forbud-mot-import-og-omsetning-av-giftige-kjemikalier-til-privat-bruk)

2. Praktisk gjennomføring

Kontrollaksjonen ble gjennomført etter en kartlegging av virksomheter som handler med produkter som benytter metanolholdig drivstoff. Totalt ble 12 norske virksomheter identifisert som selgere av metanolholdig drivstoff. Disse virksomhetene ble vurdert opp mot gyldige tillatelser fra Miljødirektoratet, og resultatene var som følger:

- 5 av 12 virksomheter hadde gyldig tillatelse på kartleggingstidspunktet.

Etter kommunikasjon med bransjeaktører ble det mottatt søknad om tillatelse fra en virksomhet som tidligere ikke hadde gyldig tillatelse. Dette *kan* indikere en form for kommunikasjon eller samarbeid innad i bransjen. Før påpekning av plikt ble utført, endte vi opp med følgende:

- 6 av 12 virksomheter hadde gyldig tillatelse, noe som ga et avvik hos 50% av de kontrollerte virksomhetene.

Etter kartleggingen mener vi å kunne hevde at utsalg av metanolholdig drivstoff sannsynligvis er en nisjebransje med relativt få aktører. For å ytterligere bekrefte dette slik at vi ikke overser relevant informasjon og sikrer likebehandling, har vi vært i kontakt med enkelte aktører innen området modellsport som er de største forbrukergruppene av metanolholdig drivstoff som vi kjenner til. De konsulterte innen bransjen kunne fortelle at det fortsatt er mange modellflyklubber og aktiv modellracingsport i Norge, men slik bransjen kan se, er utsalget av metanolholdig drivstoff avtatt. Dette kan tilskrives økt bruk av elektriske drivsystemer, samt reguleringer rundt lagring og innhold for kjemikalier med nitrometan, regelverk som DSB¹ forvalter. Antallet utsalgssteder skal ifølge bransjeaktører ha minsket som følge av disse reguleringene.

3. Resultater fra aksjonen

Resultatene av kontrollaksjonen viser at 50% av de kontrollerte virksomhetene ikke oppfylte kravene i regelverket ved at de mangle nødvendig tillatelse.

Andre resultater i forbindelse med tilsynsaksjonen:

- Vi har mottatt bekreftelser på stans av salg av metanolholdig drivstoff fra virksomheter som ikke hadde nødvendig tillatelse.
- For å håndtere tilsyn på dette feltet har vi utarbeidet en tydeligere oversikt som inkluderer virksomheter med gyldig tillatelse samt utløpsdato for disse tillatelsene som kan benyttes for videre oppfølging av bransjen.
- Aksjonen ble utført gjennom dokumenttilsyn, hvor påpekning av plikt, samt informasjon om regelverket, ble sendt ut til 6 av de kontrollerte virksomhetene.
- Vi har kartlagt bransjens behov for oppfølging.

¹ Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

4. Vurdering og diskusjon

Miljødirektoratet ser alvorlig på det faktum at halvparten av de kontrollerte virksomhetene manglet tillatelse fra Miljødirektoratet. Dette understreker viktigheten av å følge opp regelverksetterlevelsen.

Aksjonen har oppnådd positive resultater ved at storparten av de involverte virksomhetene har innhentet nødvendig tillatelse etter tilsyn fra Miljødirektoratet.

Det antas å være hensiktsmessig å følge opp både virksomheter som allerede har en gyldig tillatelse og de som nylig har innhentet tillatelse med tanke på å sikre god regelverksetterlevelse.

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet.

Vi jobber for et rent og rikt miljø. Hovedoppgavene våre er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Tlf.: 73 58 05 00
post@miljodir.no
www.miljødirektoratet.no
Postboks 5672 Sluppen,
7485 Trondheim

Besøksadresse Trondheim:
Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Besøksadresse Oslo:
Grensesvingen 7, 0661 Oslo